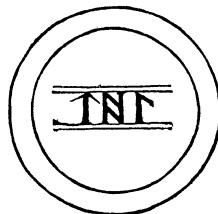

De Annulo aureo Runicis Characteribus signato, nuper in Anglia invento, et pluribus ejusdem Generis, brevis Dissertatio, Auctore FINNO MAGNUSON, Professore Havniensi, &c. &c. &c. ad JOHANNEM HODGSON, Sec. A.S. Pontis Ælii, per literas missa.

FREDRINÆM ÆTHRINÆ FREDRINÆ

INVENTUS est hoc anno (1818), et Junio mense currente in prato palustri *King's Moor* (regia palude) dicto, prope *Carleolum*, Cumbriae metropolin, annulus aureus, in ephemeredibus pluribus Magnae Britanniae accurate descriptus et delineatus. Characteres Runicos vel Gothicos, quos annulus ille sculptos exhibit, sic explicare conatus sum. Lineam totam extraneam ita lego:

FRKR INVR TRIGI A, RIDONG TOKTNOSON A
ORMR IUFL TRIGI A RIDONG TOKTNOSON A
vel
ORKR

intraneam autem: TOL i. e.
TOL

Singula verba sic illustranda putavi :

¶ RKR : Literae hae indubiae sunt, excepta sola **᛼**. Valet sæpis-
sime in Runis Scandinavianis R finale, quam artifex hic inter duas alias
eiusdam speciei literas vix repræsentare voluit. Puto ipsum scripsisse
᛼ pro **Ψ**, M nempe Runico pro Scandinavianorum more. Sic dictio erit
ORMR, et nomen inter eos valde frequentissime usurpatur.

In Runis Germanicis **᛼** interdum legendum est K, et verbum nos-
trum, si istud alphabethon sequi malimus, ORKR.

ᛁ **ᚢ** **ᚦ** JUFL vel JOFL. Scandinavianorum veteri sermone, secundum
orthographicas eorum regulas post Latinas literas receptas: JARL vel
JALL. Observandum igitur quod **ᚦ** vel U sæpe in Runicis ponatur
pro **ᛁ** vel O, sed Dani rurales pronuntient *a* ut *o* lene ex. gr. *Faar*
vel *For* pro scripto *Far*. RL vel LL in voce JARL peculiari pronun-
tiationis modo profertur, quasi dixeris JAFL, quod Cimbris, Juticis
certe sonuerit JOFL et erit ideo nostri JOFL vel JUFL.*

Vox ista Isl. JARL, JALL; A.-S. *Eorl*; Angl. *Earl*; Cambro-Brit.
jarll; Alaman. *Erl*, comitis dignitatem denotavit. Finnis et Lapponi-
bus *Jallo* sonat egregius, strenuus; alii vocem deducere tentaverunt a
Græco *ᾳλλω*, emitto, cum comites regum sæpe fuerint emissarii.

ᛏ **ᚱ** **ᛁ** **ᚲ** TRIGI, Isl. *triggi*, *tryggi*, *trijggvi*, i. e. fidelis, fidus, cog-
nominis modo positum. K abbreviatur pro IK vel IG, cum ambae
literae in Runicis eodem charactere (V) repræsententur. In literis
Celto-Ibericis **ᛚ** sæpe adhibetur pro Latinorum C, Græcorum K.

ᚦ Isl. A (pronuntiatum AU) hic adverbium loci, *in* vel *de*.

ᚱ **ᛁ** **ᛒ** **ᚾ** **ᚪ** **ᚦ** **ᚩ** **ᚦ** **ᚦ** RIDONH, vel **ᚧ** **ᛁ** **ᛒ** **ᛟ** **ᚦ** aut VIDONH,
cum prima litera ambigua duci potuerit. Cæterum ultima **ᚦ** (proprie
H) sæpe in Runis Scandinavianis et Germanicis ponitur pro C vel G, uti
H ipsum in veteri Teutonum sermone. Lego igitur *Ridong*, *Redong* vel
Readong, uti *Reading* vel *Reding* (adhuc usitatum), vel *Vidang* (campus
sylvestris), *Vidáng* (planities ampla), *Veidang* (regio venatoria). Nuper
nobis innotuit quod Normanni Neustriam occupantes, nova nomina e

* Mercatores Dani in Islandia indigenarum nomina propria rescribentes sic pro *Bjorn*
vel *Biaurn* scribunt *Biodn*, *Biodtn*; *Hadla*, *Hatla*, *Hafla*, *Harla* pro *Halla*, &c.

propria lingua deducta, locis ibi sitis imposuerint; Danos primos Angliae partes subjugantes idem fecisse, non est adeo improbabile.*

↑¶↑¶¶↑ Toktnoson vel Toktoson, Toktnason (Toctae vel Toctonis filius). Litera quarta e duabus composita videtur (↑ et ¶) nisi sculptoris mendo lineola obliqua characteri ↑ affixa, adscribenda sit.

X A: possidet. Verbūm ab Islandis adhuc frequenter adhibitum, cum res varias sibi proprias eo designare soleant post primarias proprietatum nominum literas; ex. gr. G. J. S. A. (*Grimr'Jons Son a*). *Grimus Jonae filius possidet*—annulum vel aliud quantivis pretii utensile.

Interior annuli pars continet singulam voculam **↑NN↑** (instrumentum, res fabricata, cimelium).

Sonus et sensus verborum inscriptionis e mea sententia sic igitur evadent.

(K)

ORMR JUFL (JOLL, Jall) TRIG(g)I TOK~~N~~OSON U.(a) RIDONG
Ormus } *Comes fidus Toknæ filius de Ridong*
 vel }
Orkus. } A TOL.
possidet cimelium (hocce.)

Cum quæramus quis iste annuli possessor fuerit, imprimis observari debet nominis ipsius ambigua lectio. Nam,

I. Si legamus ORKR, i. e. ORIKR, OIRIKR, recentioribus EYRIKR (Ericus), hosce ejusdem nominis heroes in Anglia notos novimus:

(*) *Orrik* (*Orik, Ork*), filius Horsii, celebris Anglo-Saxonum ducis, dicitur in Northumbria cum Frothone 5° bellum gessisse circa annum 462.

⁽⁸⁾ *Orkr, Orc vel Oric*, fuit *Canuti magni Thegn (Thegen, Thaynus, Thanus)*, i. e. nobilis miles, comiti dignitate proximus, et baronibus

* Nolo lectori reticere quod hæc et proxime antecedens vox sic legi queant, **¶** **R**
I **þ** **F** **X**. UR (de) IDONH vel IDONG, IDANG, EIDANG, tunc similiter, ut puto, nomen loci proprium, possessoris nativi vel addicti indicate.

inferioris notae præstantior. Vernacula lingua se Danus hicce Jarlum, vel comitem, vocare sane potuit. Fuit anno 1023 oeconomus dicti Regis, qui ei tunc donavit prædium, postea monasterium *Abbotsbury* in provincia Dorsetensi. Existit de eo diploma circa villam *Portisham* ab anno 1024. Invenimus præterea comitem Danum nomine *Orguil* vel *Orkuil*, certe quidem a librariis corrupto, cæsum cum quatuor aliis ad oppidum *Ashdown*, in *Essexia*, tempore *Alfredi* Regis anno 871.

II. Accepta lectione *Ormr*, hi ejusdem nominis principes nobis in Magnae Britanniae vetustiore historia occurunt:

(a) *Ormus*, comes (*jall*), de Anglia dicitur eduxisse viraginem Gothicam *Hervaram* juniorem. Vixit e conjectura Suhmii* circa annum 540.
... (b) *Ormus*, Anglus, fuit sub Danorum Regis *Haraldo Hilditanno* militavisse in prælio Bravallensi anno 735.

(c) *Ormus*, comes (*jarl*) *Northumbriae* et *Deirae*, floruit annis 941 et 42. Ejus filia nupta fuit *Amlafo*, Ostmannorum in Hibernia Regi. Cum Northumbria Cumbriae vicina sit, non est a vero absimile, quod annulus noster Ormo huic comiti proprius fuerit.

Certum alias est quod Dani et Norvegi multa et longinqua bella gesserunt in Northumbria et Cumbria. Sic hujus metropolin *Carleolum* circa annum 875 Dani penitus destruxere.†

Mirandum sane duco, quod ante aliquot, forte multos, annos, alter aureus annulus, partem præcedentis inscriptionis continens, in Magna Britannia inventus sit. Vedit eum ibi, vel saltem inscriptionis delineationem nactus est, vir celeberrimus et doctissimus *Grimus Johnson Thorkelin*, Regi Daniae a consiliis status *PP*. Descriptio annuli et aliae de ejus origine et fatis annotationes perierunt, cum ipsius præstantissima bibliotheca et musæo in flammis obsidionis Havniensis, anno 1807; miserat tamen illustrissimo nostro optimati *Johanni de Bulow*, ordinis elephantini equiti aurato, &c. inscriptionis tale apographum :

* *History of Denmark*, I. 383.

† *Pinkerton's Enquiry into the History of Scotland, &c.* Ed. 2. 1814. I. 86.

ORMR IUFL T RIA RIDONG HLOSTOSOTNOL

yel

ORKR

yel

Ormr jarl tri(ggi) a Ridong, &c. (vel ur Ridong, &c. vide supra.)

Pro annuli primi ✕ hic habet ☩, nempe G in Runis-saxonis secundum *Hickesium*. Vox vel voces *Hlostosotnol* aut *Glostosotnol* mihi sunt penitus ignotæ; num Cambrico, Gaëlico vel Saxonico sermoni adscribendæ sint, doctiores philologi videant.

Sic amborum annulorum possessor unus et idem fuisse videtur. Quomodo id fieri posset illustrare tentabo. Antuli aurei, inscriptionibus aut figuris signati, a veteribus literarum, vel chartarum, nostrarum loco usitabantur. Sic sponsus mulieri pro sponsionis, dominus servo pro manumissionis, documento annulum dedit, ut cætera taceam. Tesserae loco annuli sæpe adhibiti sunt, et plenipotentiarium, e legitimo mandato agentem, probabant; sic ex. gr. Leges Baivar. Tit. 2, § 14, "Si quis jussionem ducis sui contemserit, vel signum quale visus fuerit Dux transmittere, aut annulum aut sigillum, si neglexerit, venire," &c. Annulus pro literis missus in veterrimis Scandorum poematibus occurrit.* Praeterea Reges et Duces eorum vasallis, militibus et poetis suis, annulos aureos frequenter donavere. Necesse igitur fuit, ut idem princeps multos tales possideret.

Minime nobis in hac dissertatione omittendus est *tertius aureus annulus*, descriptus et depictus ab Hickesio (in Thesaur. Antt. I. xiii. Tab. 17.) Signatus est Runis et literis Anglo-saxonicas vel inscriptione hacce:—

* Edda Antiquior, Tom II. Havn. 1818, pp. 287. 376. 271. pp. unde ex alia traditione, Runae ipsi, vel tabulae affixae, incisae, vel comitantes fuisse videntur. In antiquis Monumentis Medo-Persicis videmus *annulum* pro imperii symbolo positum. Vid. Hoeckii de illis librum, ed. Goettingæ, 1818. 4to. Tab. 2. pag. 31, sq.

ÆRED MEC A HEANRED MEC A XROF.

Odred }
vel } MEC A { HEUNRED }
EDRED } vel } MEC A GROF.
HEANRED }

i. e. *Edred me possidet, Heanred me cœlavit.*

Hickes sic legit :—

Ædred meca Heanred mec a groft.

Ædredus conjux Henredae me cœlavit; i. e. cœlari jussit.

Ultimus inscriptionis character nulli literae similis apparet, et distinctionis tantummodo signum esse videtur. Verba indubitanter veteri Danorum (hodierno Islandorum) sermone composita sunt, et grammaticis ejus regulis optime conveniunt. *Edred* et *Heanred* sunt nomina propria virilia Anglo-saxonico more expressa; illud eidem genti frequens; hoc autem Scandinavis *Hunraudr* sonuit.